

শ্ৰীযুত ব্ৰাউন চাহাবৰ পত্ৰ

নেথান ব্ৰাউন (১৮০৭-১৮৮৬)

অসমীয়া ভাষা আৰু সাহিত্যৰ ইতিহাসত শ্ৰীযুত ব্ৰাউন চাহাব (Rev. Nathan Brown) আৰু তেওঁৰ ১৮৫৩ চনত আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকনলৈ লিখা পত্ৰখন এক অত্যন্ত গুৰুত্বপূৰ্ণ তথা ঐতিহাসিক দলিল। ব্ৰিটিছ শাসনকালত যেতিয়া অসমৰ বিদ্যালয় আৰু আদালতৰ পৰা অসমীয়া ভাষা মহ খেদাই তাৰ ঠাইত বাংলা ভাষা প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছিল, সেই সংকটপূৰ্ণ সময়ত অসমীয়া ভাষাৰ স্বতন্ত্ৰতা প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ যিসকল ব্যক্তিয়ে যুঁজ দিছিল, তাৰ ভিতৰত আমেৰিকান বাপ্টিষ্ট মিছনেৰী নাথান ব্ৰাউন অন্যতম আছিল।

আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকনে অসমীয়া ভাষাৰ পুনৰুদ্ধাৰৰ বাবে যুগুত কৰা প্ৰখ্যাত পুথি "A Few Remarks on the Assamese Language and on Vernacular Education in Assam" (১৮৫৫) প্ৰকাশ কৰাৰ পূৰ্বে, নাথান ব্ৰাউনে ফুকনলৈ এখন দীঘলীয়া পত্ৰ লিখিছিল। এই পত্ৰখনত তেওঁ অসমীয়া ভাষাৰ স্বতন্ত্ৰতা আৰু ইয়াৰ প্ৰাচীন ঐতিহ্যৰ সপক্ষে কেইবাটাও শক্তিশালী যুক্তি দাঙি ধৰিছিল।

শ্ৰীযুত ব্ৰাউন চাহাবৰ এই ঐতিহাসিক পত্ৰখনৰ মূল বিষয়বস্তু আৰু গুৰুত্ব তলত বহলাই আলোচনা কৰা হ'ল:

১/ অসমীয়া ভাষাৰ স্বতন্ত্ৰতা আৰু প্ৰাচীনতা

ব্ৰাউন চাহাবে তেওঁৰ পত্ৰত অতি স্পষ্টভাৱে উল্লেখ কৰিছিল যে অসমীয়া ভাষা বাংলা ভাষাৰ কোনো উপভাষা বা বিকৃত ৰূপ নহয়। তেওঁৰ মতে, অসমীয়া এবিধ সুকীয়া, চহকী আৰু স্বতন্ত্ৰ ভাষা, যাৰ নিজস্ব ব্যাকৰণ আৰু উচ্চাৰণ শৈলী আছে। তেওঁ যুক্তি দিছিল যে বঙালী ভাষাতকৈ অসমীয়া ভাষা বহু ক্ষেত্ৰত অধিক প্ৰাচীন আৰু ইয়াৰ শব্দভাণ্ডাৰ পোনপটীয়াকৈ সংস্কৃতৰ সৈতেহে বেছি সম্পৰ্কিত।

২/ সাহিত্যিক চহকী ঐতিহ্যৰ উল্লেখ

মিছনেৰীসকলে অসমলৈ অহাৰ পিছত বুজি পাইছিল যে অসমীয়া সাহিত্যৰ ভেটি অতি শক্তিশালী। ব্ৰাউন চাহাবে পত্ৰখনত শংকৰদেৱ-মাধৱদেৱৰ বৈষ্ণৱ সাহিত্য, পুৰণি চৰিত পুথি আৰু আহোম যুগৰ 'বুৰঞ্জী'সমূহৰ কথা উল্লেখ কৰিছিল। তেওঁ দোহাৰিছিল যে যিটো ভাষাৰ শতিকা পুৰণি লিখিত সাহিত্য আৰু ইতিহাস (বুৰঞ্জী) আছে, সেই ভাষাটোক কেতিয়াও এটা নতুন বা অপৈণত ভাষা বুলি ক'ব নোৱাৰি। বাংলা সাহিত্য চহকী হোৱাৰ বহু পূৰ্বেই যে অসমীয়া সাহিত্যই এক পূৰ্ণাংগ ৰূপ পাইছিল, সেই কথা তেওঁ বুজাই দিছিল।

৩/ বাংলা ভাষা জাপি দিয়াৰ বিৰোধিতা

১৮৩৬ চনত অসমৰ স্কুল-আদালতত বাংলা ভাষা প্ৰৱৰ্তন কৰাৰ ফলত অসমীয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু সৰ্বসাধাৰণ ৰাইজ কেনেকৈ পিছপৰি ৰৈছিল, ব্ৰাউনে তাৰ তীব্ৰ বিৰোধিতা কৰিছিল। তেওঁ পত্ৰখনত লিখিছিল যে মাতৃভাষাৰ সলনি এটা বিদেশী বা অনা-স্থানীয় ভাষাৰ (বাংলা) জৰিয়তে শিক্ষা প্ৰদান কৰিলে অসমীয়া মানুহৰ মানসিক আৰু বৌদ্ধিক বিকাশ কেতিয়াও সম্ভৱ নহয়। ই কেৱল শিক্ষাৰ হাৰ হ্ৰাস কৰাতহে সহায় কৰিছে।

৪/ ব্যাকৰণ আৰু উচ্চাৰণগত পাৰ্থক্য

নাথান ব্ৰাউনে কেৱল আৱেগিকভাৱেই নহয়, বৰং ভাষাতাত্ত্বিক দৃষ্টিকোণৰ পৰাও অসমীয়া আৰু বাংলাৰ পাৰ্থক্য দেখুৱাইছিল। বঙালী আৰু অসমীয়া আখৰ দেখাত প্ৰায় একে হ'লেও দুয়োটা ভাষাৰ উচ্চাৰণ, ক্ৰিয়াৰ ৰূপ আৰু বাক্য গাঁথনি সম্পূৰ্ণ সুকীয়া— এই কথা তেওঁ পত্ৰখনত বহলাই ফাদিল কৰিছিল। বিশেষকৈ অসমীয়া ভাষাৰ 'চ', 'ছ', 'জ', 'ঝ' আৰু 'শ', 'ষ', 'স'ৰ স্বকীয় উচ্চাৰণৰ কথা তেওঁ উল্লেখ কৰিছিল।

৫/ আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকনক উৎসাহিত কৰা

এই পত্ৰখনৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ ভূমিকা আছিল আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকনক কৰা সঁহাৰি। ব্ৰাউন চাহাবে ফুকনৰ ভাষা-উদ্ধাৰৰ প্ৰচেষ্টাক প্ৰশংসা কৰি তেওঁক চৰকাৰৰ ওচৰত অধিক তথ্য-প্ৰমাণেৰে দাবী উত্থাপন কৰিবলৈ অনুপ্ৰাণিত কৰিছিল। এই পত্ৰখনে ফুকনৰ হাতত এক ডাঙৰ ভাষাতাত্ত্বিক অস্ত্ৰ তুলি দিছিল, যাৰ সহায়ত পৰৱৰ্তী সময়ত মফাট মিলছৰ (Moffatt Mills) ওচৰত অসমীয়া ভাষাৰ সপক্ষে স্মাৰকপত্ৰ দিবলৈ ফুকন সমৰ্থ হৈছিল।

ক) ৰচনাধৰ্মী বা দীঘলীয়া প্ৰশ্ন (৫/১০ নম্বৰৰ)

১. শ্ৰীযুত ব্ৰাউন চাহাবৰ পত্ৰখনৰ মূল বিষয়বস্তু আলোচনা কৰি অসমীয়া ভাষাৰ পুনৰুদ্ধাৰৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াৰ গুৰুত্ব নিৰূপণ কৰা।
২. ব্ৰাউন চাহাবে আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকনলৈ লিখা পত্ৰখনত অসমীয়া ভাষাক এটা স্বতন্ত্ৰ ভাষা হিচাপে প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ কি কি যুক্তি দাঙি ধৰিছিল? বহলাই লিখা।
৩. "অসমীয়া ভাষা বঙালীৰ উপভাষা নহয়"— ব্ৰাউন চাহাবৰ পত্ৰৰ আধাৰত এই উক্তিটোৰ ভাষাতাত্ত্বিক আৰু ঐতিহাসিক সত্যতা বিচাৰ কৰা।
৪. অসমীয়া ভাষাৰ সংকটকালত আমেৰিকান বাপ্টিষ্ট মিছনেৰীসকলৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা। এই প্ৰসংগত নাথান ব্ৰাউনৰ অৱদান কেনেকুৱা আছিল?

খ) চমু প্ৰশ্ন (২/৩ নম্বৰৰ)

১. শ্ৰীযুত ব্ৰাউন চাহাবে অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰাচীনতাৰ প্ৰমাণ স্বৰূপে কোনবোৰ সাহিত্যৰ উল্লেখ কৰিছিল? ২. ব্ৰাউন চাহাবৰ পত্ৰখনে আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকনক কেনেকৈ উৎসাহিত বা উপকৃত কৰিছিল? ৩. ব্ৰাউন চাহাবৰ মতে বিদ্যালয় আৰু আদালতত বাংলা ভাষা প্ৰৱৰ্তন কৰাৰ ফলত অসমীয়া সমাজৰ কি ক্ষতি হৈছিল? ৪. ব্ৰাউন চাহাবে অসমীয়া আৰু বাংলা ভাষাৰ মাজত থকা কি কি ব্যাকৰণগত বা উচ্চাৰণগত পাৰ্থক্যৰ কথা পত্ৰখনত আঙুলিয়াই দিছিল? ৫. আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকনে ১৮৫৫ চনত প্ৰকাশ কৰা প্ৰখ্যাত পুথিখনৰ নাম কি আছিল আৰু ইয়াৰ উদ্দেশ্য কি আছিল?

গ) অতি চমু বা এক নম্বৰৰ প্ৰশ্ন

১. 'শ্ৰীযুত ব্ৰাউন চাহাব'ৰ প্ৰকৃত বা সম্পূৰ্ণ নামটো কি আছিল?
(উত্তৰ: *ৰেভাৰেণ্ড নাথান ব্ৰাউন / Rev. Nathan Brown*) ২. ব্ৰাউন চাহাবে কাৰ উদ্দেশ্যে এই ঐতিহাসিক পত্ৰখন লিখিছিল?
(উত্তৰ: *আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকনলৈ*) ৩. ব্ৰাউন চাহাবে এই পত্ৰখন কোনটো চনত লিখিছিল?
(উত্তৰ: *১৮৫৩ চনত*) ৪. ব্ৰিটিছে কোনটো চনত অসমৰ স্কুল-আদালতত অসমীয়াৰ সলনি বাংলা ভাষা জাপি দিছিল?
(উত্তৰ: *১৮৩৬ চনত*) ৫. কাৰ প্ৰচেষ্টাত আৰু কোনটো চনত অসমে পুনৰ নিজৰ মাতৃভাষাক আনুষ্ঠানিক স্বীকৃতি হিচাপে ঘূৰাই পাইছিল?
(উত্তৰ: *১৮৭৩ চনত, মিছনেৰী আৰু অসমীয়া বুদ্ধিজীৱীসকলৰ যৌথ প্ৰচেষ্টাত*)

সত্ৰাধিকাৰ অভিষেক উৎসৱ

মণিৰাম দেৱান বৰভাগাৰ বৰুৱা

১। 'বুৰঞ্জী বিবেক ৰত্ন' পুথিখনৰ ভাষাৰ বিশেষত্ব কি?

উত্তৰঃ বঙলা-ভঁজুবা ভাষা, ঠায়ে ঠায়ে পৰিষ্কাৰ অসমীয়া।

২। সত্ৰাধিকাৰ কাক সাক্ষী কৰি দায়িত্ব প্ৰদান কৰে?

উত্তৰঃ চন্দ্ৰ, সূৰ্য, বায়ু, বৰুণ, দশ দিক্কালা, সনাতন ধৰ্ম আৰু ঈশ্বৰক।

৩। অভিষেক সময়ত নতুন সত্ৰাধিকাৰক উপদেশ দিয়া হয় যেন তেওঁ কি নকৰে?

উত্তৰঃ অহংকাৰ নকৰে আৰু শিষ্যসকলক সমদৃষ্টিৰে চায়।

৪। অভিষেকৰ সময়ত কেবল শ্ৰাদ্ধৰ দিনাখনকেই অধিকাৰৰ দিন বুলি ধৰা হয় কিয়?

উত্তৰঃ সেইদিনাতে বংশানুক্ৰমে দায়িত্ব সুনিশ্চিত হয়।

৫। সত্ৰাধিকাৰক উপদেশ দিয়াৰ সময়ত 'ভক্তি ব্যভিচাৰ' মানে কি?

উত্তৰঃ স্বধৰ্ম এৰি পৰধৰ্ম গ্ৰহণ কৰা।

৬। 'সত্ৰাধিকাৰৰ অভিষেক উৎসব'ত গদ্যৰ শৈলীৰ বৈশিষ্ট্য কি?

উত্তৰঃ বৰ্ণনামূলক গদ্য, বহু অসমাপিকা ক্ৰিয়া, কথিত ভাষাৰ ছাপ।

৭। 'সত্ৰাধিকাৰৰ অভিষেক উৎসব' প্ৰবন্ধটোৰ লেখক কোন?

উত্তৰঃ মণিৰাম দেৱান বৰভাগাৰ বৰুৱা।

৮। 'সত্ৰাধিকাৰৰ অভিষেক উৎসব' কোন গ্ৰন্থৰ অং

উত্তৰঃ 'বুৰঞ্জী বিবেক ৰত্ন' নামৰ গ্ৰন্থৰ।

৯। 'বুৰঞ্জী বিবেক ৰত্ন' পুথিখনৰ ভাষাৰ বিশেষত্ব কি?

উত্তৰঃ বঙলা-ভঁজুবা ভাষা, ঠায়ে ঠায়ে পৰিষ্কাৰ অসমীয়া।

১০। সত্ৰাধিকাৰক অভিষেকৰ সময়ত হৰিধ্বনি কোনে দিয়ে?

উত্তৰঃ বৈষ্ণৱসকলে।

১১। সত্ৰাধিকাৰসকল কাকক মুখ্য স্থান দিয়াৰ পৰামৰ্শ পায়?

উত্তৰঃ চাৰিহটীয়া বৈষ্ণৱসকলক।

১২। মণিৰাম দেৱানে ক'ত জন্মগ্ৰহণ কৰিছিল?

উত্তৰঃ শিৱসাগৰৰ চাৰিঙত।

চমু প্ৰশ্নোত্তৰ

১। মণিৰাম দেৱানৰ জীৱন আৰু সাহিত্যিক অবদান সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

উত্তৰঃ মণিৰাম দেৱান (১৮০৬-১৮৫৮) অসমৰ এক বিশিষ্ট বুৰঞ্জীমূলক লেখক, সমাজ-সংস্কৃতিচিন্তক আৰু স্বাধীনতা সংগ্ৰামী আছিল। শিৱসাগৰৰ চাৰিঙত তেওঁৰ জন্ম হৈছিল। প্ৰথমতে আহোম ৰজা পুৰন্দৰ সিংহৰ সভাসদ হিচাপে কাৰ্য্য কৰিছিল আৰু পিছত ইংৰাজ চৰকাৰৰ অধীনত মিৰমুণ্ডি আৰু পেছকাৰ পদত নিযুক্তি লাভ কৰিছিল। যদিও আৰম্ভণিতে ইংৰাজ চৰকাৰৰ সৈতে সম্পৰ্ক ৰাখিছিল, পিছত স্বাধীনচেতা মনোভাৱত ইংৰাজবিৰোধী হোৱাৰ সিদ্ধান্ত লয়। ১৮৫৭ চনৰ চিপাহী বিদ্ৰোহত সক্ৰিয়ভাৱে অংশগ্ৰহণ কৰাৰ বাবে ১৮৫৮ চনত তেওঁক ইংৰাজে ফাঁচি দিয়াই মৃত্যুদণ্ড প্ৰদান কৰে।

সাহিত্যক্ষেত্ৰত তেওঁৰ একমাত্ৰ ৰচনা 'বুৰঞ্জী বিবেক ৰত্ন' বিশেষকৈ উল্লেখযোগ্য। এই গ্ৰন্থখনত ১৯শ শতিকাৰ অসমৰ ৰাজনৈতিক, সামাজিক আৰু ধৰ্মীয় পৰিস্থিতিৰ এক সুস্পষ্ট প্ৰতিফলন দেখা যায়। আহোম শাসনব্যৱস্থা, সত্ৰ সমাজ, বৈষ্ণৱ ধৰ্ম, মোৱামৰীয়া বিদ্ৰোহ আদি ঘটনাৰ ইতিহাসসমৃদ্ধ বৰ্ণনা ইয়াত সন্নিৱিষ্ট। বিশেষকৈ 'সত্ৰাধিকাৰৰ অভিষেক উৎসব' শীৰ্ষক প্ৰবন্ধত সত্ৰ সমাজৰ ঐতিহ্যবাহী অনুষ্ঠানসমূহৰ স্পষ্ট চিত্ৰ অঙ্কিত হৈছে।

তেওঁৰ গদ্যৰ ভাষাত বাংলা ভাষাৰ প্ৰভাৱ লক্ষ্য কৰা যায়, যাৰ মূল কাৰণ আছিল কলকাতাত তেওঁৰ শিক্ষালাভ আৰু সাহিত্যচৰ্চা। তথাপিও মণিৰাম দেৱান অসমীয়া গদ্যক ইতিহাসভিত্তিক বৰ্ণনা, ধৰ্মীয় বিষয়বস্তু আৰু সামাজিক বিশ্লেষণৰ জৰিয়তে এক আধুনিক ভিত্তি প্ৰদান কৰিছিল।

২। অভিষেক উৎসৱত ৰজাৰ প্ৰশাসনৰ ভূমিকা কেনে আছিল?

উত্তৰঃ সত্ৰাধিকাৰৰ অভিষেক উৎসৱত আহোম ৰাজপ্ৰশাসনৰ ভূমিকা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ আছিল। যদিও সত্ৰসমাজ মূলতঃ ধৰ্মীয় আৰু আধ্যাত্মিক প্ৰতিষ্ঠান, তথাপিও ইয়াৰ বৈধতা স্বৰ্গদেৱৰ চৰকাৰৰ অনুমোদনৰে সম্পূৰ্ণ হ'ত।

যেতিয়া কোনো সত্ৰাধিকাৰৰ মৃত্যু ঘটিছিল, তেতিয়া নতুন অধিকাৰ স্থাপন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ৰাজঘৰৰ এজন ফুকন বা বৰুৱাই অনুষ্ঠানত উপস্থিত থাকিব লাগিছিল। তেওঁ সত্ৰৰ ভক্তবৃন্দ, বিষয়ববীয়া আৰু জ্যেষ্ঠ মহন্তসকলৰ পৰা সোধপাছ কৰি আগৰ অধিকাৰজনে কাক উত্তৰাধিকাৰ হিচাপে মনোনীত কৰি গৈছিল, সেয়া নিশ্চিত কৰিছিল। সাধাৰণতে বংশানুক্ৰমে জ্যেষ্ঠজনক অধিকাৰ হিচাপে নিৰ্বাচন কৰা হৈছিল।

একবাৰ নিৰ্বাচন সম্পন্ন হ'লে, ৰাজপক্ষই আনুষ্ঠানিকভাৱে নতুন সত্ৰাধিকাৰক স্বীকৃতি দিয়ে। তাৰ লগতে ৰাজবিষয়াই ঘোষণা কৰিছিল যে নতুন অধিকাৰজনে আগৰ দৰে সত্ৰৰ ধৰ্মীয় কৰ্ম, বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ নিয়ম-পদ্ধতি, ঈশ্বৰ সেৱা আৰু ভক্ত-প্ৰতিপালন যথাযথভাৱে আগবঢ়াব লাগিব। লগতে তেওঁ ৰাজঘৰৰ প্ৰতি আনুগত্য প্ৰকাশ কৰিব লাগিব বুলি স্পষ্টভাৱে উল্লেখ কৰা হৈছিল।

এইদৰে অভিষেক উৎসৱত ৰাজপ্ৰশাসনৰ উপস্থিতি আৰু অনুমোদনে সত্ৰসমাজ আৰু আহোম ৰাজনীতিৰ মাজত থকা ঘনিষ্ঠ সম্পৰ্কক প্ৰতিফলিত কৰিছিল। ইয়াৰ দ্বাৰা ৰাজ-ধৰ্মৰ ঐতিহ্য সংৰক্ষণৰ লগতে সত্ৰসমাজৰ সংগঠনমূলক ধাৰা দৃঢ়ভাৱে প্ৰতিষ্ঠিত হৈছিল।

৩। সত্ৰাধিকাৰৰ অভিষেক উৎসৱ 'ত বৰ্ণিত সত্ৰ-সমাজৰ ধৰ্মীয় দৃষ্টিভংগী বাখ্যা কৰা।

উত্তৰঃ সত্ৰাধিকাৰৰ অভিষেক উৎসৱৰ বৰ্ণনাই সত্ৰ-সমাজৰ ধৰ্মীয় দৃষ্টিভংগী স্পষ্টভাৱে প্ৰকাশ কৰে। সত্ৰসমাজ মূলত বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল এক আধ্যাত্মিক, সামাজিক আৰু সাংগঠনিক গঠন, য'ত ঈশ্বৰভক্তি, নৈতিক আচৰণ আৰু সমাজসেৱা মুখ্য ভূমিকা পালন কৰে।

অভিষেক উৎসৱৰ সময়ত দেখা যায় যে সত্ৰাধিকাৰ হ'বলৈ কোনো ব্যক্তিৰ ধৰ্মজ্ঞান, শুদ্ধাচাৰ আৰু নমনতা বিশেষভাবে জৰুৰী। নতুন অধিকাৰজনক ঈশ্বৰ সেৱা, নামঘৰত নাম-প্ৰসংগৰ দায়িত্ব পালন, ভক্তসকলৰ যত্ন আৰু শিষ্যসকলৰ মনোবিকাশৰ বাবে দায়িত্বশীল হ'বলৈ উপদেশ দিয়া হয়।

ধন-সম্পত্তিৰ ক্ষেত্ৰতো ধৰ্মীয় দৃষ্টিভংগী মুখ্য থাকে। সত্ৰাধিকাৰসকলে ধন, দাস-দাসী, গৰু-মহিষ আদি সকলো বস্তুক ঈশ্বৰক সমৰ্পণৰ বাবে উপলব্ধি কৰিব লাগে। নতুন খাদ্য বা কাপোৰ গ্ৰহণ কৰাৰ আগেয়ে ঈশ্বৰক সমৰ্পণ কৰা নিয়মো ইয়াত বৰ্ণিত।

এইধৰণৰ ধৰ্মীয় দৃষ্টিভংগীৰ মূল উদ্দেশ্য হৈছে অহংকাৰ এৰাই, সকলোৰে প্ৰতি সম আচৰণ, আত্ম-সংযম, প্ৰাণীৰ প্ৰতি দয়া, ভক্তসকলৰ সন্মান আৰু নৈতিক জীৱনচৰ্যা পালন। এই প্ৰবন্ধৰ জৰিয়তে সত্ৰ সমাজত ধৰ্মক সামাজিক আদৰ্শৰ ৰূপত প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছে।

৪। 'সত্ৰাধিকাৰৰ অভিষেক উৎসৱ' প্ৰবন্ধখনৰ নাট্যৰীতিমূলক গুণ বিশ্লেষণ কৰা।

উত্তৰঃ 'সত্ৰাধিকাৰৰ অভিষেক উৎসৱ' প্ৰবন্ধখনৰ অন্যতম বিশেষত্ব হৈছে ইয়াৰ নাট্যৰীতিমূলক উপস্থাপন। লেখক মণিৰাম দেৱানে বৰ্ণনাত্মক শৈলীৰ সৈতে মিলাই বিভিন্ন দৃশ্য, চৰিত্ৰ আৰু প্ৰতিক্ৰিয়াক উজ্জ্বলভাৱে উপস্থাপন কৰিছে, যাৰ ফলত প্ৰবন্ধখন এক নাট্যসুলভ ৰূপ পাইছে।

এই নাট্যগুণ প্ৰথমে দেখা যায় বৰুৱা বা ফুকনৰ উপস্থিতি আৰু তেওঁলোকৰ সোধা-পোছাৰ পৰিৱেশত। আগৰ সত্ৰাধিকাৰৰ নিৰ্বাচনক লৈ ভক্তসকলৰ সোধা-পোছা, খাটনিয়াৰ বা গইৰহৰ উত্তৰবোৰে নাট্যৰ লহৰ সৃষ্টি কৰে। তদুপৰি, নতুন অধিকাৰক উপদেশ দিয়া মহন্তসকলৰ ভাষা, ভঙ্গিমা আৰু তীক্ষ্ণ বচনে এক নাট্যপ্ৰভাব আনিছে।

পাঠকৰ মনত যেন এক বাস্তৱ উৎসৱৰ দৃশ্য ভাঁহি উঠে—বৈষ্ণৱসকলৰ হৰিধ্বনি, মাংগলিক বাদ্য, নামঘৰৰ নৃত্যগীত, আশীৰ্বাদ, মালা পৰিধান আদি দৃশ্যবোৰ নাট্যৰ সুসংগঠিত কাঠামোৰে প্ৰকাশ পায়। বক্তৃতা, উপদেশ আৰু শ্ৰদ্ধা-প্ৰদৰ্শনৰ প্ৰক্ৰিয়াও এক সংগঠিত নাট্য ৰূপ লৈছে।

এইদৰে মণিৰাম দেৱানে বৈজ্ঞানিক বৰ্ণনা আৰু নাট্যৰীতিমূলক উপস্থাপন একত্ৰ কৰি সত্ৰ সমাজৰ ধৰ্মীয় আৰু সাংস্কৃতিক জীৱনৰ এক সজীৱ প্ৰতিচ্ছবি আঁকি দিছে। এই প্ৰবন্ধখনে কেৱল বুৰঞ্জীৰূপে নহয়, সাহিত্যিক অভিব্যক্তিৰ উৎকৃষ্ট নিদৰ্শন হিচাপেও মূল্যবান।

Source: https://www.dailyassam.com/2025/09/gauhati-university-ba-5th-sem-assamese_92.html